

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákar L. könyv- és papírkereskedése Csikszereida, hova a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felölő szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos: VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 20 kor. (Külföldre 24 K)
Félévre 10 kor. Negyedévre 5 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A legfőbb tanács jegyzéke Magyarország ügyében.

A békekonferencia legfőbb tanácsa a következő jegyzéket intézte a román kormányhoz:

A békekonferencia nélkül, hogy a részéről helyesíteni kíváut pontokra visszatérne, elégtétellel veszi tudomásul a román kormány azon nyilatkozatát, hogy ez a Magyarországgal szemben a békekonferencia által követendő politikát magáévá teszi. A békekonferencia úgy értelmezi a kérdéses nyilatkozatot, hogy Románia, mint a békekonferencián résztvevő állam el van határozva, hogy a legfőbb tanácsnak a budapesti katonai misszió közvetítésével közölt határozatokhoz alkalmazkodik.

A békekonferencia által a szövetséges tábornokokkal három ízben is közölt irányelvek, — melyeket Bukarosttal is közölték — a szövetséges hatalmak Magyarországgal szemben követett politikájának világos és megváltoztathatatlannak irányát jelzik.

A jelenlegi helyzetben: „A magyar csapatok leszerelése, a rend fenntartása az idegen csapatok legkisebb mérvével, Magyarország élelmezése, tartózkodás a helppolitikába való minden beavatkozástól, hogy a nemzeti akarat szabadon nyilatkozthassék meg“.

A legfőbb tanács hangsúlyozni kívánja, hogy sem a hadi, sem a vasuti vagy mezőgazdasági anyag végleges elviteléről most szó sem lehet, mert a szövetséges államok részéről elfogadott és a Németországgal kötött békeszerződésben már gyakorlatilag is alkalmazott elv szerint, egyedül a szövetséges államok közössége határozhatja meg a Magyarország által nyújtandó helyreállítás mérvét és csak ez oszthatja ezt fel az érdekelt államok között. Sem a román hadseregnek, sem a román kormánynak nincs hatásköre ahhoz, hogy Románia részesedését megállapítsa, mert a magyar javak, bármily természetűek is azok, a szövetséges hatalmak közös zálogtárgyai.

Gyorsan készítik elő a békét Magyarországgal.

Páris, augusztus 18.

A szövetségesek legfőbb tanácsa ülésre ült össze és Magyarország békeszerződésével foglalkozott.

New-York, augusztus 18.

A New-York Heraldnak jelentik Párisból: Az Egyesült Államok egyre nagyobb érdeklődéssel kísérik a magyarországi eseményeket. Ennek egyik tanujele az, hogy Banholts tábornokot küldték ki a katonai bizottságba. A kiküldött katonai bizottság mintegy sálóga lesz a ma-

gyar nép előtt annak, hogy külföldön nem fog beügyeibe avatkozni. Katonai bizottság fogja ellenőrizni a fegyverszüneti szerződés végrehajtását és ez fogja meghatározni, vajjon az új kormány szilárdnak tekinthető-e. A békeértekezlet bevárja a bizottság jelentését és a jelentéstől függ majd főként az, hogy Magyarországot békemegbizottainak kiküldésére felhívják-e.

A blokádi megszüntetése következtében már megindult az élelmiszerek szállítása Magyarországra felé és a dunai forgalmat is rövidesen megnyitják. Párisban általában biznak abban, hogy a béke hamarosan meg lesz Magyarországgal.

Rendelet

az erdélyi iskolákról, közhivatalnokokról és az ügyvédekről.

A kormányzó-tanács a törvények alkalmazásáról, a közhivatalnokok működéséről, a hivatalos nyelvről és tannyelvről rendeletet hozott ki, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

A régi törvények, rendeletek, szabályok és törvényes szabályrendeletek, amelyek 1918. évi október 18-ika előtt adtak ki, a közrend érdekében és a jogfolytonosság biztosítására további intézkedésig érvényben maradtak. Az összes választott és kinevezett bármely szakmabeli hivatalnokok megmaradnak állásukban. A szolgálat érdekében és különösen a közrend fenntartása szempontjából azonban bármely hivatalnok rendelkezési állományba helyezhető, esetleg hivatalból nyugdíjazható. Hatályon kívül helyezett az azon rendelkezések, melyek értelmében bírák és közjegyzők hozzájárulásuk nélkül át nem helyezhetők. Azokat a közalkalmazottakat, akik a háború tartama alatt oly cselekményeket követtek el, amelyek ellenük a bünygyi vagy fegyelmi eljárás megindítását vonják maguk után, a közmegevetésnek tették ki magukat, avagy a nép érdekei ellen voltak, a büntető vagy a fegyelmi eljárás szabályai szerint vonják felelősségre. Közzszolgálat hivatalos nyelve román nyelv.

Az együtt lakó többi nemzeteknek nyelvhasználatát illetőleg ennek törvényes és végleges rendelkezéséig az 1868. évi 44. törvény-cikk rendelkezései maradnak érvényben, azzal a megkülönböztetéssel, hogy a magyar nyelv helyett mindenütt a román nyelv értendő. E törvény rendelkezései lojalis módon és akként alkalmazandók, hogy azon megyékben, amelyekben az együtt lakó nemzetek összessége a megye összlakóinak egyötödrészt képviseli, azon elv jusson érvényre, hogy mindenik nemzetnek módjában legyen a közigazgatás és igazságszolgáltatás terén saját nyelvét használni. A községi, felekezeti, alapítványi és magániskolákban a tannyelvet az iskolafentartó határozza meg. Az állami elemi iskolában a tanítás a község többségének nyelvén történik, azon kisebbségben lévők részére pedig, akiknek tanulói egy tanerőt elfoglalnak, párhuzamos osztályok fognak létesíteni az illető kisebbségi nyelv használatával. Az állami középiskolákban a tanítás a megye népessége többségének nyelvén fog történni. A felső iskolákban az illető tartomány népessége többségének nyelve lesz alkalmazva. A helységnevek az illető nemzet nyelvén használandók.

A nyelvhasználatra vonatkozólag a bírákról, ügyvédekről és közjegyzőkről kiadott rendelet még a következőket tartalmazza:

Tekintve, hogy a jelenleg alkalmazott bírák, ügyészek, tisztviselők és közjegyzők, valamint az ügyvédi kar egy része még nem ismerik a román nyelvet, azon célból, hogy azt úgy irásban, mint előszóval elsajátítsák, a bírák, ügyészek és igazságügyi tisztviselők részére 12 hónapi, az ügyvédek és közjegyzők részére 6 hónapi átmeneti határidő engedélyeztetik. A román hivatalos nyelv nem ismerésének következményeit külön rendelet fogja szabályozni.

Találkozás Nagy István mesterrel.

Jó tizenöt évvel ezelőtt az élet vásárában összetalálkoztam egy fiatal emberrel, aki éppen akkor készült el arra, hogy valamelyik szürke hivalszobában a bürokrácia összes szabályai szerint megülhessen egy kopott irodai széket. Tudtam, hogy ez a fiú szemérmes tartózkodással járta meg azt a rövid utat is, amelyik a csikmindszenti galambducos székely portától a csiksomlyói gimnázium kapujáig vezet. Éppen azért csodálkozva kérdeztem: mi hozza őt a zajló élet tolongó országutjára? Még nagyobb csodálkozással hallottam, hogy Münchenben Párisba és Romába készül.

Ezt a féltékenység szerény, az alázatosságig tisztelettudó ifjut a lelke izzó kifelé a porondra, ahol a világ első művészei, Istentől ihletett zsenijei mérkőznek nemes versengésben. Tudta, hogy a csendes, békés, nyugalmat kínáló polgári életet, mint szegény, névtelen, csendes ember, férfierőt kívánó hatalmas küzdelemmel, nélkülözéssel, a sorssal való örökös és soha sem győzelmes vívódásban fogja töltöni. Erre a nagy küzdelemre semmi sem látszott őt diszponálni, sem szerény külseje, sem zárkózott és tartózkodó lelkülete.

Csak az arca pirult el, csak a szeme égött lobogó lánggal, amikor kitépte magát a jóságos öreg anyókéja karjaiból, amikor bucsut intett a kis székely portának és az ihlet hajszoló kényszere alatt belevetette magát a világ forgatagába, amikor üres zsebbel, de dagadozó szívvel, naiv és gazdag lélekkel, hóna alatt egy csomagocskával nekivágott a müncheni utnak. Támogatója, mecenása az Uristen volt, protektora tehetségébe és hivatottságába vetett törhetetlen hite...

Találkozásunk emlékére kaptam egy képecskét tőle. Ceruzával írta a hátára „Nagy István 1904.“ Azzal elbucszunk és hosszú-hosszú évekig nem hallottam mi történt vele, hogyan bánt az élet ezzel a rettenetesen ideálista lélekkel. Talán összetörté, eltiporta, mint sok százat és ezret azok közül, akik könyökükkel és öklükkel nem voltak képesek utat törni maguknak a Parnasszus felé...

És most találkozom vele Kolozsváron. Megjárta München, Páris, Rómát, megtanította a művészvilág legkiválóbb embereit arra, amit addig csak Csikmindszenten tudtak, hogy él egy ember, akit úgy hívnak: Nagy István. Tisztelettel és elismeréssel hajolt meg a művészvilág elttje az ő művésze előtt mindenütt: a müncheni festőakadémia pedig elismerte, hogy az utóbbi néhány évtized óta hasonló tehetség nem járkált küszöbein. Tehát igaza volt, amikor a benne égő isteni szikrára hivatkozva, ecsetet vett kezébe, hogy meghódítja vele a művészvilágot. Hosszu nehéz küzdelem, közel két évtizedes állandó tanulás és tökéletesedés után ma mesteri kézzel alkot lelkének kimeríthetetlen gazdagságából muzeális értékű műremekeket.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tárca est.** Tárca Bertalan sepsiszentgyörgyi zeneszerző műkedvelő vonós zenekarával folyó hó 30-án Csikszereében a Vigadóban, folyó hó 31-én Szépvízen a Kaszinóban dalestélyt tart a következő műsorral: Énekesek: Tárca Ilonka és Farkas Béla. A zenekar tagjai: Gödri Árpád, Kásás Ernő, Jancsó Gábor, ifj., Tárca Bertalan, Kovács Gyula, Nagy József és Papp Gábor. — 1. Nyitány: Tárca Op. 10. Bohém-induló. Előadja a zenekar. 2. Műdal: Téged látok álmaimban. (Szövegét írta Ihsz Aladár.) Éneklő Tárca Ilonka. 3. Műdal: Tudod ha majd... (Szöv. Antal Iván.) Éneklő Farkas Béla. 4. Népdalok: a) Lepereg az őszi rózsza, b) Házunk előtt illatozik (Szöv. Krypton.) c) Nem nézek én. (Szöv. Petőfi.) Éneklő Tárca Ilonka. 5. Tárca Op. 37. Melodráma: „Éjjeli zene.“ (Téglás Gábor költeménye.) Zenekisérettel szavalja Nagy József. Szünet. 6. Műdal: Ha elér hozzád... (Szöv. Farkas Imre.) Éneklő Béla. 7. Tárca Op. 35. Rapszódia. Hegedűszóló. Előadja Gödri Árpád. Cellón kíséri Nagy József, zongorán a szerző. 8. Népdalok: a) Álomtémetség. (Szöv. Zayzon Béla.) b) Virágzik az akácfa... (Szöv. Ihsz A. Éneklő Farkas Béla. 9. Műdal: „Óh mért oly későn?“ (Szöv. Ihsz A.) Éneklő Tárca Ilonka. 10. Szerenád. (Szöv. Kiss Menyhért.) Éneklő Farkas Béla. Kezdeté este fél 9 órakor. — Már előre is felhívjuk a közönség figyelmét ezen zene estélyre. A fiatal zeneszerzőnek zenésített dalai és legújabb zeneszerzeményei lesznek előadva. A zenekar sikeréről: Kovásznán, Kézdivásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön stb., hol bemutatkoztak, mindennél elragadtatással beszéltek. Szépvízen műsor után tánc is lesz.

— **Felhívás a magyar csendőrséghez.** A magyar belügyminiszter az államhatalom megrendült tekintélye iránt való bizalom helyreállítása végett felhívja a magyar csendőrséget, hogy ismét foglalja el régi helyét a rend és közbiztonság szolgálatában.

— **Gyergyószentmiklósi ügyvédek esküje.** Gyergyószentmiklósról írják: Az ügyvédi kar tagjai közül a román imperium felhívására dr. Novák Albert, dr. Vámos Nándor, dr. Nagy József, dr. Dobrea Mihály, dr. Precup Emil ügyvédek letették a kívánt esküt.

— **Postabélyegek felülbélyegzése.** A központi postaigazgatóság rendeletére a felül nem bélyegzett magyar postabélyegek a kolozsvári postaigazgatóság egész területén 1919. évi augusztus hó 31-ével a forgalomból kivonhatnak. A közönség a birtokában levő és még felül nem bélyegzett magyar bélyegeket cserélje ki a postahivataloknál román, vagy felülbélyegzett magyar bélyegekké.

— **Házakat hoznak Amerikából.** A Daily News jelenti Washingtonból: Az amerikai munkás szindikátus elhatározta, hogy Franciaország elpusztult vidékeire a hajléktalan lakosság részére összeállítható vas- és faházakat fog szállítani. Ötszáz ilyen hordozható ház már meg is érkezett Champegne vidékére.

— **A tisztviselőknél nem kell lebélyegeztetniük vasuti igazolványaikat.** Illetékes helyről közlik, hogy az állami tisztviselők birtokában lévő és a vasuti üzletvezetőség, illetve az igazgatóság által folyó évre érvényesített felárújegy váltására jogosító kedvezményes arcképes igazolványokat nem kell lebélyegeztetni.

— **Rablógyilkosság Kisborosnyó határában.** Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: A háromszékmegyei Kisborosnyó határában megdöbbentő rablógyilkosság történt. Özv. Király Andrásné jómódu földműves asszonyt, aki a község végén egyedül lakott, az udvarán cigányok fadoronggal agyonverték, majd 200 koronáját kirabolva, ruhájától is megfosztották. A meztelen holttestet az utszéi árokba dobták. A tetteseket Kovács Apolló, Balázs Ádám és Karácsony Karoly cigányokat a csendőrség letartóztatta és átadta a kézdivásárhelyi ügyészségnek.

— **Pogány és Garbai is részesek Tisza meggyilkolásában.** Budapest, augusztus 16. Szenzációs dolgot jelentenek Budapestről, gróf Tisza meggyilkolásának körülményeiről. Iratokat találtak meg a szovjet-kormányánál, amely iratokban ki van dolgozva Tisza meggyilkolásának a terve. Az iratok szerint nemcsak Szamuelyi részes Tisza meggyilkolásában, hanem részesek abban Pogány és Garbai is. A tervet is hárman együtt csinálták s ők is hajtották együttesen végre. (Dácia t. ü.)

— **A helyzet megszilárdul.** A *Matin* jelenti Párisból: Andrássy Gyula gróf Svájc-ból Budapestre érkezett, ahol hosszasan tárgyalt az antant-bizottság férfiaival. Általános a meggyőződés, hogy magyar pártok egyesítésével sikerülnie fog rövid idő alatt szilárd és életerős magyar miniszteriumot alakítani.

— **A hadizsákmány.** A főtanács felhívta a román kormányt, segítse elő Magyarország élelmészét és a hadizsákmányra vonatkozólag adjon be megfelelő jelentést a budapesti katonai misszióknak. Az anyag fölött majd közös megegyezéssel rendelkeznek, mert a hadizsákmány az antant részére biztosítéki zálognak tekintendő.

— **Az antant és a magyar tisztviselők.** József főherceg magyar kormányzó az antant tábornokokkal megegyező tárgyalásokat folytatott azon tisztviselők sorsa felől, akik a vörös uralom ideje alatt, vagy egyéb okokból az utóbbi időben állásukat veszítették. A tárgyalások eredményesen haladnak előre. A megoldást a hágai egyezmény alapján fogják előkészíteni.

— **Kun Béla gondoskodott magáról.** Bécsi újságok jelentése szerint Kun Béla, miatt a fórumon azt hirdette, hogy a tanácskörtársaságot utolsó csöpp véreig védelmezi, ötven millió koronát, 35 kiló aranyat és 50 láda értéktárgyat helyezett el Svájcban csempészet útján.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

Az utolsó halott.

Hajnal pirkadt a nagy éjszakába,
Szűzfehér, langyos, az élet hajnala.
A véres álmoktól meggyötört kába
Lelek didergő csapata
Kezdett magához térni, remélni mert,
S felve, szorongva várta a reggelt.

A multnak rongyai heverték szerte-szét,
Hitt emberré lenni az ember,
Ledobta véres, sáros, átkos köntösét,
Az életöröm lopva szívében tanyát ver,
S tolvajként készül a sötét éjszakán át
Az életbe lopni megmentett magát.

Az örömtől ájultra döbbenet
Szorítja ket kezében az élet emléjét,
Lelkében nagyra nő az eltörpült Isten
S az ég felé tárja ujszülött szívét...
— A mámor és vágytelt csöndben
Egy utolsó acélmadár elröppen...

Csorbult kaszájával suhint unottan
Még egy utolsó a faradt Halál,
S az élet kitárt kapujában
Földre hull egy remegő fűszál...
— Ajkan az életnek vágya dalait
S elindult lassan az utolsó hallott...

Gál Ferenc.

Néhány argumentatio a lányokról.

Egy szürke esős délután midőn a vonat
lassu faldoklással döcögött tova, midőn a vasut-
töltés mentén meggyülemlett pocolyából fel-
szakadó pára homályba burkolt hegyet, völgyet,
házakat, egyik állomáson felszálló férfitársaság
nagyserű leleményességgel foglalta le egyetlen

— egy második osztályú fülke — nem tul-
szeilős, nem tul illatos — csak a szerencse
kegyeltje által hozzaferhető helyét.

Uri nonchalance-ot eláruló öltözetük láttára
a fülkében résztvevő plebs egyszerre néma lón!
Társalogtak, diskuráltak! Az utazásban
szinten résztvevtem s hallgattam az eseménye-
ket, azokra lelkemmel reagáltam. Diskuráltak...
Hja mondja az egyik, a mai lányok... jour, ba
es soiré..... csak ferjhez menni jól, ferjhez
menni nagyon jól, ebbe merül ki minden tény-
kedésük, utalom — mondja — örökös ingado-
zásuk, utalom bennük az irrationalitást..., mikor
terdig süppedő szonyegek fogják fel a naziki-
saszony délutáni almat zavaró leptek zaját!

Argumentatiót e szavakkal zavartam meg:
Uram! Kár a nőgyűlöltre, mint unalom leve-
zetőre — egy esős délután — ennyi fölös ener-
giát. Fogadjuk, hogy a glóbusz valamely pont-
ján, hól legkekebb az eg s oly aranyos a lét,
van egy babaarcu illatos kicsi-leány, ki maga-
nak a világon legdrágább, legaranyosabb!
Nemde? Szóval monsieur, Ön a nőket s nem
a nőt utálja!

Ámde vizsgáljuk kicsikét „en plein air“ a
jelenségeket, próbáljuk néhány mondatba som-
mázni, tömöríteni; gondolataim talán nem lesz-
nek magának elégsé plasztikusak, előadásom
nem lesz karakterisztikus, amde mégis meg-
próbálom lassan, fokozatosan felvonultatni a
modern század, az új renaissance leányát, ki
valószínűleg orvos, művész, tisztviselő és maga
keresi kenyerét!

Érdekes Uram! A modern század leánya
nem Botticelli típus, nem törekeny, nem beteg-
es s még csak nem is sápadt! Fi donc? Még
csak nem is sápadt! Nem imbolygó larva, nem
is menyébél fenomén, hanem akkuratúson a
földgömből való lény, ki számol, tanít, operál
s — uram bocsáss — talán integrál is!

És képzelje uram, a mi modern leányunk
nem épít legvárakat, beket hagy a mezők sze-
len tarkan pompázó margarettak festői cso-
portjának s azok szirmain próbálgató szeret...
nem szeret... nem lesz az egész életét betöltő
valami. A modern leány egészséges, olykor a
kenyerkereső munkában kifradt idegei hamar
felmondanak a szolgálatot a ferjhezmenes har-
caiban rendezett, olykor sikertelen lefolyasu
roham után!

Öa megborzadt uram? Vissza kéri a csip-
kés, parfümös lányokat? Jó! Visszaadom!
Émésztésre berendezett gépeknek, sivar, rideg
leleknek veli az új renaissance leányat? Ön
csakugyan megborzadt uram. Hogy nem lesz
meleg szeretet, nem lesz családi élet, nők
helyett majd aotamaták végzik a társadalom-
ban kijelölt helyüket!

Csak türelm! Az átmenet nehéz, nem is
történik egy csapásra, ismeri ama mondást:
az eszményt csak végtelen időben érhetjük el,
bátorításunk, hogy folytonos megközeleget
érezzük! S vajjon a modern század leányai-
nak nem kell-e ezután születődnie?

Kétségteien, hogy egy szürkébb, külsőleg
monotonabb típust képvisel és tudja monsieur,
nem a ruhaja selymeinek Lyonba, avagy Pa-
risba való tartozandósága lesz rajta a compli-
cató, hanem az agy kapacitása, kezűgyesség,
műveszi-érzek lesznek a fess... a chic... s a
nefelejt szemek.

Igaza van uram! A modern század leánya
csakugyan ridegebb típus! Életében nem carri-
ere, nem ambíció, egy jó házasság, eredmény-
ként egész életen át tartó, semmíteves! A
házasság nála: komoly, dolgozó, értelmükben,
erzelmükben harmonizált egymáshoz méltó két
ember: a férfi és a nő összekapcsolódása! S
ha majd a házasság után egyik fel többke-
vésbe a másik jövedelméből akar megélni, az

— **Hindenburg véleménye.** A „New-York Sun” munkatársa beszélgetést folytatott Hindenburggal. A tábornagy tiltakozik Vilmos elítélése ellen, azt mondván, hogy ez Németország szuverenitásának és az emberek legemlékezőbb jogának a megsértése. A császárnak és tábornokainak az elítélése a becsület helyére visszaállítja a rómaiak által alkotott azon precedenst, hogy a hazafiság és a haza védelme a legyőzöttnél bűn. „Vissza akarja állítani azt a régi szokást, hogy a legyőzött hadvezéreket a győztesek diadalszekere mögé kötik, mint azt a római császárság korában tették!” jelentette ki Hindenburg keserűséggel. Lloyd George ebből a szempontból inkarnatusa egy római császárnak.

A tábornagy Fochtól semmi választ nem kapott azon kérésére, hogy a császár helyett őt állítsák bíróság elé. Mégis meg van győződve, hogy sem Haig, sem a többi tábornok nem helyesli Lloyd George véleményét. Ameddig emberek élnek a földön, háboruk mindig lesznek. Hisz Németország feltámadásában, mivel nagy hivatást kell betöltenie az emberiség történetében.

— **Szeptember nyolcadikán összeül a nemzetgyűlés.** A magyar alkotmányozó gyűlést legkésőbb szeptember 8-ára összehívják. A magyarok általában pártkülömbőség nélkül foglalnak állást Károly exkirálynak és Zita exkirálynőnek az ország trónjára való visszahívása ellen. (Romanul.)

— **Nikitának nem kell az apanázs.** A montenegrói kormány kommunikét tett közzé, melyben tudatja, hogy a szerb kormány évi apanaszt ajánlat föl Miklós montenegrói cárnak, de ő valamint az ország politikai tényezői méltatlankodással utasították vissza ezt az ajánlatot. Hasonló ajánlatot különben már 1918. őszén is tettek Nikitának, de a fejedelem akkor is kijelentette, hogy nem az ő személyéről van szó, a montenegrói nép joga és becsülete pedig nem lehet vásári alku tárgya.

a kettőjük ügye, továbbra is a nő adja meg az otthon légkörét!

Hogyan mondja Uram?! Ha a házasságról beszélnek nem értek egyet a modern szerelem hirdetőivel? De hisz Ön rosszul értelmezi, ferdi, tuozza a modern szerelem Eszméjét! Sőt a házasság így módosított valfajta lehet modern szerelem. Természetesen Ön ért modern szerelem alatt minden egyéni kapcsolatot, minden individualitást nélkülöző amolyan temporális jellegű levezetődést! Ön uram, diluvium korszakbeli még! Rendetlen szerelem, szertelen szerelem ez! A modern szerelem kultur-ideálnak hirdeti a tartós együttlevést... ám van a franciának egy elmés mondanéja: ha meg akarjátok egymást érteni, főleg ne magyarazzátok ki magatokat, e témáról ennnyi!

Kis lányunk munkájából otthonába terve langyos üdítő fürdőt vesz, nappali ruháját kényelmes otthoni ruhával cseréli fel, fűzöt nem hord, utálja a kényszer pancélt, mely megtöri a gerincoszlopot, az izmok hullamzó, gyűrűző claviaturáját... Nincs minden holdtöltekor új ruhája, de mikor keresményéből az első kicsike Rodin szobrot megvette, jó, nagyon jó volt élni!

És képzelje uram! A mi rideg kislányunk zenél is. Schubert muzsikát, a csilingelő, kacagó, bájos Schubert muzsikát, szobájában zongorát, Rodin szobrocskát lágyan cibogató, becezegető félhomály... ujjai végig siklanak a billentyűkön... majd egy Back prelúd, a csudás dallamok, ...most piano, ...majd crescendo ...a egy egetverő accord...

Ám az eső elállt, otthonomhoz közel vagyok, faleveleken drága kövekként csillogó esőcseppek! Több emberismeretet, kevesebb elhamarkodott kritikát uram! Jó utat! Adieu!

Tisztelettel értesitem Csikszereda város és vidéke nagyrédmű közönségét, hogy

MŰSZAKI GÉPMŰHELYEM

Kossuth Lajos-utca 20. szám alatt az üzemet megkezdtem, hol minden e szakmába vágó munkákat a legpontosabban, a legerősebb árak mellett elvállalok. Szíves partfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kövér Sándor, Csikszeredában.

Fafelvágást bensin-motorral 1919. évi szeptember hó 1-től elvállalok.

NYILTTÉR. *)

NYILATKOZAT.

Kovács Jenő, állampénztári főtitkár, „Ropjuk a táncot” cím alatt, röpirat alakjában nyílt levelet intézett hozzám.

Neveztettem nem tartva méltónak arra, hogy vele polemizáljak, személyeskedő invokatívakkal feltöltött és jóízűséget sértő hangú nyílt levelére nem válaszolok.

Ellenben a közönség tájékozása végett, a nyílt levélben foglaltakat illetőleg lesznek felvilágosító közléseim, mit röpirat alakjában fogok közölni.

Csikszereda, 1919. évi augusztus 19.

Balogh Géza,
bankigazgató.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A román katonai parancsnokság rendeletére köszönik:

A 15, 17, 18, 24. és 27. sz. rendeletek módosítása. (Folyt. és vége.)

Mi, az erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai törvénykönyv II. fejezetének 32. és 57-ik §. értelmében, a hadsereg biztonsága és az ország védelme érdekében

elrendeljük:

8. A rendőri, közigazgatási és más városi hatóságok főnökei személyesen is felelősek bármilyen vasúti hid, távirda- és telefon vonalak szétrombolásáért, a községek azon körzetében, melyben hatalmukat gyakorolják; azon esetben, ha a tettesek nem lesznek feltalálhatók, úgy az ilyen módon elkövetett rombolások ezen hivatalnokok rosszakarata és nem elegendő felügyeletének lévén következményei, az illető hivatalnokok gyanusoknak lesznek tekintve és azonnal internálva lesznek egy, a régi királyságban, vagy Beszarabiában levő gyűjtőtáborba. Ha megbizonyul, hogy ezen hivatalnokok valamelyike előzetesen tudta, hogy helységében el lesz követve a fent jelzett rombolások valamelyike és mindazonáltal nem intézkedett a rombolás megakadályozása és az összekülvök letartóztatása végett, vagy, hogyha hallgatással eltitkolta a tervezett merényleteket, vagy ha azok elkövetése után a tetteseket el fogja titkolni, úgy ezen hivatalnokok, mint az ellenség hadműveleteinek megkönnyítői, lesznek tekintve és veszélyesek lévén az állam közbiztonságára, hadseregére és honvédelmére nézve, mint ilyenek, a hadbíróóságok elé lesznek állítva, hol halálra lesznek ítélve a katonai büntetőtörvénykönyv II. fejezetének 53-ik paragrafusá értelmében.

9. Az ügynökök, valamint az elkövetett, de nem sikerült merényletek, még akkor is, ha a bűncselekvők által használt eszközök hatálytalanok voltak, vagy bármily körülmények folytán a merénylet nem sikerülhetett, úgy a tettesek ép azon törvények szerint lesznek büntetve, mint a főszerzők.

10. Ezen rendeletekkel szemben való ellenszegülések megállapítása a királyi biztosok, pretorok, térparancsnokok, katonai állomásparancsnokok, főhadiszállás kiküldöttje, a csendőrség kiküldött tisztje, a szebani román államvasutak központi igazgatója és az igazságügyi rendőrség bármely más tisztjeinek hatáskörébe tartozik.

11. Jelen rendelet a lehetőséghez képest hirdalokban lesz nyilvánosságra hozva, falragaszok útján lesz kihirdetve az összes vasúti állomásokon, a posta és távirda minden helyiségeiben, a hadbíróóságok, pretorátusok, térparancsnokságok, csendőrségek, rendőrségek helyiségeiben, a hadbíróóságok, pretorátusok, térparancsnokságok, csendőrségek, rendőrségek helyiségeiben, városházán, ki lesz ragasztva a városok főbb utcáin, állomások terméiben, dobszó által köz tudomásra lesz hozva. Ezen rendelet a kibocsátás után három nap múlva lép hatályba és csak ezen határidő eltelté után elkövetett cselekményekre nézve lesz alkalmazva.

12. Ezen parancsnokság által kibocsátott előző 15, 17, 18, 24. és 27. számú rendeletek rendelkezései és amelyek ellentétbe vannak jelen rendelettel, hatályukat veszítik azon pillanatban, mikor jelen rendelet alkalmazva lesz.

Kelt Parancsnokságunktól Sibiu, 1919. július 18

Az erdélyi csapatok parancsnoksága:

Mardarescu tábornok, (ss).

A vezérkar főnöke:

Panaitecu tábornok, (ss.)

1590—1919. szám.

Faeladási hirdetmény.

Ditró község előljárósága eladja Ditró községhez 1919. évi szeptember hó 2-án délután 2 órakor kezdődő nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen a Csikvármegye Ditró községe határában levő ditrói községi iskola alapvagyon erdejében mintegy 25 kat. hold területén szél és hóvihar által kidöntött luc és jegenyefenyő faállományát.

A vágás területe a borszék—hollói országúttól 6 kilométer, a ditrói vasuti állomástól pedig 22 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 7962 darabból áll, minden egyes törzs a vágási lap alatt fölött sorszámmal van ellátva; ezen fák közül 583 drb fennálló száraz, 1126 drb a ledőlt fák között fennálló de fenn nem tartható nyers és 6253 drb. a földön fekszik, az egész faállomány bruttó 5291 m³ és nettó tisztán kitermelhető 4363 m³ haszonfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 117.500 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10% a. Kihasz-nálás időtartama 2 év.

Az árverési és szerződési feltételek valamint a részletes becslési munkálat az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél rendelkezésre állanak.

O.yan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiíradó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Ditró, 1919. évi augusztus hó 15 én.

Kovács,
községi jegyző.

Csiby Alajos,
községi bíró.

Eladó telek. Csikszeredában a Rákóczi-utcaiban levő **kőházas saroktelkemet** (Gecző-féle telek), mely 4 üzlethelyiséget, 3 raktárhelyiséget s 3 szobából, konyha, kamra és mosószobából álló lakást foglal magában, szabadkéz-ből eladom. 1919. évi szeptember hó 1-ig Zsögöd fürdőn tartózkodom, hol venni szándékozók naponta délelőtt 10 és 12 óra között, a közelebbi feltételeket megtudhatják. Csikszeredán, 1919. augusztus hó 21.

Schier Ferenczné, szül. Gecző Anna.

Egy darab használt,
üzemképes, jó kar-
ban levő :—:

marokrakó aratógép
kapható a :—:

Székely Gazdák Szövetke-
zeténél Sepsiszentgyörgy
Iskola ut 10. szám.

VERESS SÁNDOR DR.

FOGORVOS

Rendel naponta délután 2-6 óráig.
Csikszereda, Mikó-utca 34. szám.**Meghívó**

A „Góztégla- és cementárugyár részvénytársaság Gyergyószentmiklóson”

rendkívüli közgyűlését

1919. évi szeptember hó 9 én (kedd) délután 3 órakor vagy ha elegendő részvényes meg nem jelenne, 1919. évi szeptember hó 23 án (kedd) délután 3 órakor fogja Gyergyószentmiklóson, Sáska Kajetán ur részvénytársasági elnök magánlakásán megtartani, mely közgyűlésre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése.
2. Határozatképeseknek megálla pítása.
3. Igazgatósági jelentés.
4. Határozathozatal a részvénytársaság ingatlan és ingó vagyonának értékesítése tárgyában.
5. Az igazgatóság felhatalmazása az eladás jogérvényes megkötésére nézve. Gyergyószentmiklós, 1919. évi augusztus hó 17-én.

Az igazgatóság.**Értesítés!**

Székely és Réti erdélyrészi bútorgyár r. t. Marosvásártelét, elönyösen ismert cég, intézetünknel

mintaszobákat

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvétetnek. 23—

Agrár takarékpénztár r. t. fiókja
Csikszereda.

Hirdetmény.

A szárhegyi II. rész határban a közbirtokosság 8544 hold 254 □ öl területű erdőjében, melyből rövid idő alatt 5000 hold 3,000.000 becsértékű erdő árverés útján eladatik, mintegy 50 hold részemet talajostól eladom.

Venni szándékozók értekezhetnek **Puskás Sándor** erzsébetvárosi lakos, nyug. tisztviselőnél. 5—5

FEDÉL-CSERÉP

I-ső rendű anyagból készült, kapható

Sárosy Gyula

cement fedél-cserépgyárában

Gyimesbükön (Csikmegye).

6—8

FÉRFISZABÓ-ÜZLETI

Értesitem Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában, Rákóczi-utca 30. sz. a. férfiszabóüzletemben elvállalok mindennemű

FÉRFI- ÉS GYERMEK-RUNA

készítést a legszolidabb árak mellett. A főtisztelendő lelkész urak figyelmét is felhívom, hogy

REVERENDÁK

előállításában is a legnagyobb jártassággal bírok s biztosítom minden egyes megrendelőmet a pontos, tisztességes és becsületes kiszolgálásról.

Szíves pártfogást kérve, vagyok tisztelettel
PÉTER GYULA, CSIKSZEREDA.

Lófogatos csövestengeri-darálók

Sack-rendszerű kisebb ekék

6 sz. váltóekék

fagerendelyű ekék

2 és 3 tagu boronák

répavágók

szecskavágók és

kézi morzsolók

nagy raktára

Székely Gazdák Szövetkezete Fiókja

Sepsiszentgyörgy. 6—10

Értesítés. Tisztelettel hozom tudomására úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek, hogy Kézdivásárhelyről átköltözködve, Csikszeredában a Mikó-utca 16. szám alatt (Szabó Ferenc ur házában), a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

CIPÉSZ MŰHELYT

rendeztem be, hol elvállalok zsevrő, box, borju, vászon és színes bőrből új cipők pontos és csinosan való készítését, valamint javításokat is verseny árak mellett. — Célom az, hogy a legjobb anyagból jó és tartós munkáimmal az igen tisztelt megrendelőim bizalmát, a lehető legkényesebb igényeknek megfelelően megnyerjem. Szíves pártfogást kérve, maradok tisztelettel:

SZIGETI GYULA, cipésmester.**Eladó boros hordók**

200—600 L. ürtartalommal.

Értekezhetni özv. Szvoboda Józsefnél, Csikszeredában.

1—3

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölcsön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

66—

Karczfalván, a Piactéren nagy üzlethelyiség

egy szobával azonnal, később az egész lakással együtt kiadó. Érdeklődőknek leveleiben fevilágosítással szolgál a tulajdonos **Krausz Jenő**, Csikszentdomokos.

1—2

Bor nagyban és kicsinyben.

Kicsinyben 1 liter 12 korona, nagybani vételnél arkedvezmény, **Karda Gyulánál, Csikszeredán.**

3—

Váltó és lombard kölcsönöket

gyorsan, előnyös kamatláb mellett folyósít és betéteket a legelőnyösebb feltételek mellett elfogad a

Csikmegyei Székelybank R.-T.
Csikszereda, Kossuth Lajos-utca 4. sz.
2—3

Keresek egy megbízható szakácsnőt,

ki a háztartásban jártas s a konyhai teendőket önállóan végzi. Cim a kiadóban.

2—3

Fedélcserepet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nádat, cementcsöveket, kutgyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók

Nagymihály Sándor csikszeredai, tusnádi, sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi építési anyagraktáraiból.

55—

Új gépjavitó- és szerelő-műhely!

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a Ganz-féle villamos cégtől kiléptem s Csikszeredában a Mikó-utca 16. sz. a. (Szabó Ferenc ur házában) egy a mai kor igényeinek megfelelő

Géplakatos és gépjavitó műhelyt

létesítettem, hol elvállalok minden e szakmába vágó munkát, valamint vízvezeték, szivattyúk javítását, fürdőszoba berendezés készítését és mindennemű mechanikai munkát, a legszolidabb árak mellett. — Szíves pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kürthy Lajos gépész és géplakatos

Csikszereda, Mikó-utca 16. szám alatt.

7—